

20 let samoupravljanja

Lesno-industrijsko podjetje
- Cerknica -
Belavski svet LLP-a Cerknice

Cerknica, dne 1. IX. 1950

Leto 1950 pomeni važen mejnik v življenju in delu podjetja. Dvajset let je minilo, odkar je bil sprejet temeljni zakon o gospodarjenju z državnimi gospodarskimi podjetji in z višjimi gospodarskimi združenji v delovnih kolektivih, dvajset let je minilo od dne, ko je bila na Brestu — tedanjem Lesno-industrijskem podjetju Cerknica — prva seja delavskega sveta podjetja. 1. oktober 1950 je dan, ko se je tudi na Notranjskem uresničila davna želja: TOVARNE DELAVCEM. Napis na glavnem objektu DELAMO — VLADAMO je dobil svoj resnični pomen. Če danes listamo po zgodovinskih zapisih Bresta, potem vidimo, da je prav ta revolucionarni začetek samoupravljanja 1950. leta odprl možnosti za lasten perspektivni razvoj v vseh smereh, pa naj bodo proizvodne usmeritve, investicijski razvoj, kadri ali obdelava tržišč. Ves ta razvoj iz zaostalosti je bil mogoč le ob vsestranski podpori članov kolektiva, ki je v prvem desetletju in še naprej k taki usmeritvi prispeval tudi znaten delež osebnih dohodkov in družbenega standarda. Take rezultate je lahko dosegel kolektiv, ki je prek samoupravnih organov, centralnih in obratnih delavskih svetov uzakonjal predpise in sprejemal sklepe, ki so zagotavljali neprestano rast sredstev za to, kar danes BREST tudi pomeni.

Veliko število članov kolektiva je v tem dvajsetletnem obdobju delovalo naj si bo v centralnem delavskem svetu, upravnem odboru podjetja, delavskem svetu poslovnih enot ali upravnem odboru, najsi bo v različnih komisijah in sedaj še svetih. Številka gre v tisoče, skoraj vsakdo je že

sodeloval pri tem ali onem samoupravnem dogovarjanju.

Obratni delavski sveti so začeli z delom že ob koncu 1950. leta. Res so imeli v začetku le posvetovalni značaj, a se je ta pravica kmalu razširila do širokih pooblastil, o katerih govori sedanji statut.

Kdo ne pozna zborov ekonomskih enot? V teh dvajsetih letih so imeli ti zbori pomembno vlogo. Koliko predlogov, koliko več informacij kot danes! Seveda so bile tudi težave, nerazumevanja, mnogokrat pa je bilo neznanje in izkoriščanje samoupravnih pravic glavni vzrok, da uspehi niso bili še večji.

Decentralizacija samoupravljanja in materialna decentralizacija sta pri nas tesno povezani. Do takšnih odločitev sta samoupravljalce vodili predvsem večja zainteresiranost in skrb neposrednih proizvajalcev za razširjeno reprodukcijo. Ekonomski dosežki v razvojnih fazah materialne decentralizacije so še bolj spodbudili k hitrejšemu izpopolnjevanju ustreznih notranjih ekonomskih odnosov.

Poslovne enote od leta 1966 popolnoma samostojno oblikujejo

celotni dohodek, dohodek in njegovo delitev. Tako je naša samouprava dosegla svoj cilj: razpolaganje s sredstvi, kjer se le-ta ustvarjajo. Taka poslovna in samoupravna usmeritev je bila predmet mnogih razprav, sedaj pa lahko ugotovimo, da je nepogrešljiva.

Samoupravljanje je omogočilo nadaljnjo rast podjetja. Centralni delavski svet in drugi organi so pri sprejemanju razvojne politike vseskozi dajali in še dajejo vso podporo, da se razvijemo najmodernejšo in najbolj sposobno proizvodnjo doma in daleč naokrog. To hotenje in ta pripravljenost zahtevata veliko odgovornost. Navajeni na samorastniško prerivanje bomo tudi vnaprej kos vsem težavam, prepričani v zmago naših hotenj.

Samouprava vse bolj omogoča razširitev sredstev za standard. Samouprava danes že razpravlja o počutju ljudi. Samouprava danes ni več alternativa, zakoreninila se je v naše družbene odnose. Te korenine pa morajo dati sok njeni prihodnji rasti in krepitvi.

Generalnemu sekretarju CK KPS
maršalu Jugoslavije
Josipu-Broz-Titu

Beograd

Zbrani na I. zasedanju delavskega sveta Lesno-industrijskega podjetja Cerknica Ti pošiljamo svoje borbene pozdrave in Ti istočasno zagotavljamo, da se bomo dosledno držali poti, katero si nam Ti dragi maršal nakazal v svojem referatu, ko je stopil zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih v veljavo.

Zavedamo se, da je pred nami težka naloga, saj upravljanje takega industrijskega kolosa kot je naše podjetje ni najlažje, toda kot smo smogli izvršiti naloge, ki so se postavljale pred nas v izvrševanju planskih nalog, tako bomo uresničili Tvoja navodila, ki nas zagotavljajo, da smemo korakamo v socialistično družbo.

Od te naše poti, ki nam jo rišeš Ti in naša Komunistična Partija Jugoslavije ne mislimo odstopiti niti sa ped, na vsak način pa ne bomo nikdar nasledili informbirojevskim revizionistom navka Marxa in Lenina. Mi hočemo prav to, da se uresniči to take zamisli, kot jih ima v programu naša Partija in Ti tovariš Tito.

V borbo za dosego socializma!

Pozdravna brzojavka predsednika Tita s prvega zasedanja delavskega sveta podjetja leta 1950

PO ZAGREBŠKEM VELESEJMU

10. septembra dopoldne je predsednik Zveznega izvršnega sveta in Mitja Ribič kot osebni odposlanec predsednika Tita odprl jubilejni 80. zagrebški velesejem. Pozdravno pismo predsednika Tita, v katerem je zaželel domačim in tujim razstavljalcem ter poslovnim partnerjem

mного uspeha, je prebral generalni direktor velesejma. Nato so si ugledni gostje ogledali dosežke domačih in tujih razstavljalcev.

Jubilejni 80. jesenski mednarodni velesejem v Zagrebu si je ogledalo več kot milijon in pol obiskovalcev iz 85 držav vseh celin. Znano je, da je na velesejmu

sodelovalo 6275 domačih in tujih razstavljalcev iz 33 držav s približno 300.000 proizvodi, ki so bili razstavljeni na 230.000 kvadratnih metrih sejemskega prostora.

Za letošnji zagrebški velesejem je med drugim značilno tudi to, da so poleg proizvodnih organizacij iz vse Jugoslavije sodelovali tudi številne domače zunanje-trgovinske organizacije, poslovna banka ter predstavniki zunanje-trgovinskih organizacij.

Nedvomno je bil jubilejni velesejem glede na število razstavljalcev, obiskovalcev in vrsto poslovnih uspehov doslej najbolj uspešna velesejemska manifestacija v Jugoslaviji.

Po vrnitvi iz Lusake, kjer je bila tretja konferenca voditeljev neuvrčenih držav, si je zagrebški velesejem ogledal tudi predsednik Tito s spremstvom. Ob tej priložnosti je predsednik med drugim dejal: »Prijetno so me presenetili paviljoni naše industrije, v katerih sem videl številne nove proizvode, ki so našim delavcem, proizvajalcem lahko resnično v ponos...«

Predsednik republike Tito si je v spremstvu gostiteljev ogledal tudi paviljon, v katerem je razstavljal svoj program med drugimi razstavljalci tudi BREST.

Mirno lahko zapišem, da je bil naš razstavljalni prostor najlepši v paviljonu. Tako bogatega, modernega, estetsko oblikovanega in razgibanega proizvodnega programa ni bilo mogoče videti med razstavljalci naše panoge. Vsemu temu je dalo poudarek še zelo okusno aranžiranje, razsvetljava in domača glasba iz PARTY-bara.

Številni obiskovalci so se zelo zanimali prav za PARTY-bar. Vsa

kdo je seveda povprašal tudi po ceni. Cena okrog 3.900 dinarjev v maloprodaji je bila za vsakogar sprejemljiva.

Mного obćudovalcev, predvsem mlajših, sta imeli dnevni sobi PATRICIA in Y-90 ter Y-19. Škoda le, da ti mlajši obiskovalci finančno niso dovolj močni.

Resni kupci so se zadrževali predvsem ob dnevnih sobi FLORIDA-extra. Priznati moramo, da je FLORIDA-extra še vedno zelo zelo cenjen proizvod predvsem zaradi svoje vsestranske uporabe. Seveda ne moremo mimo jedilnice LIVING v palisandru — visoki sijaj. Jedilnica LIVING je in bo »šlager« prodaje na jugoslovanskem tržišču in prav gotovo tudi v tujini. Kupci iz ostalih republik se zelo zanimajo za naše pohištvo, cenijo ga, vendar postavljajo pogoj: »Samo da se sija.« Tej želji lahko trenutno ugodimo le z jedilnico LIVING.

Obiskovalci, pa tudi trgovski predstavniki, so se zelo razveselili naših novih proizvodov iz programa 1971 — dnevnih sob TAMARA in POLONA, nekoliko manj dnevne sobe CLAUDIA — variant in sedežnih garnitur. Dnevna soba TAMARA, seveda v enaki izvedbi in z enako ceno, bo šla po mnenju poslovnih partnerjev, naših zastopnikov in nas, ki smo bili na velesejmu, zelo dobro v prodajo. Naj omenim, da smo med velesejmom malo pokramljali z vodilnimi uslužbenci iz TPC, ko so prišli na ogled velesejma. Tedaj so naši zastopniki izjavili, da lahko do konca leta prodajo najmanj 2.000 omar TAMARA. Res je sedaj sezona za prodajo pohištva, kljub temu pa Konec na 3. strani

Novi program naših izdelkov, razstavljen na letošnjem Zagrebškem velesejmu

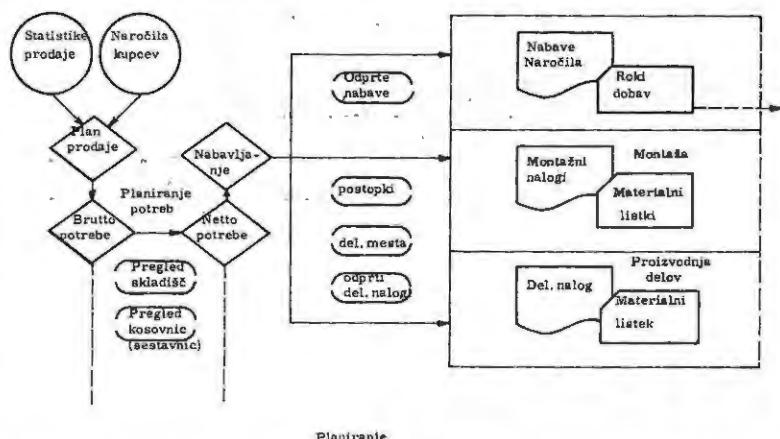
Vodenje podjetja in informacijski sistem

V tem sestavku bi radi pokazali, kako potekajo informacije na področju proizvodnje. Splošni model proizvodnje lahko razdelimo na načrtovanje in izpolnjevanje.

Načrtovanje se prične s pripravo in napovedjo naročil. Stavke v zalogi gotovih izdelkov sistem obdelave podatkov pregleda, da ugotovi, ali imamo izdelek na zalogi ali je morda naročen. Pri tem moramo tudi ugotoviti, v katero družbo komponent sodi izdelek. Pri tej odločitvi potrebujemo sestavo izdelka. To nam da programski sistem BOMP kot osrednji informacijski sistem za tehnično dokumentacijo. Potem, ko ugotovimo čiste zahteve, pride do analize naročne količine, da zagotovimo primerno velikost serije in da ugotovimo potrebne izdelovalne ali dobavne čase za naročene izdelke (take, ki jih dajo kooperanti) in za doma izdelane izdelke.

Izdelki, ki jih kupujemo od kooperantov, so usmerjeni za zgor-

nji del modela (pokazano kot nabava), kjer jih vpišemo v obrazce nabavnih zahtev ter izberemo do-

bavitelja. Istočasno tvorimo stavke odprtega naročila nabave, v katerega vpisujemo vsa gibanja.

Izdelke, ki jih bomo izdelali doma, planiramo za izdelavo in

montažo. Na teh dveh ravneh lahko opazimo nekaj podobnosti. Naročilo za montažo izstavimo za oddelek montaže, naročilo za proizvodnjo pa za proizvodno linijo. Oba dokumenta spremlja delovna kartica in zahtevek po materialu. Trije osnovni tipi stavkov (postopek, obremenitev delovnega mesta, odprto naročilo)

omogočajo montažo in izdelavo po programu, omogočajo, da obremenimo in uravnamo proizvodno linijo in da izdamo proizvodno dokumentacijo.

Na ravni nabave se realizacija začne z evidenco dinamike nabave. Dobavitelj odpremlja material v tovarniško skladišče, pri tem pa spremljata njegovo dobavo spremna dokumentacija in račun.

Različna opravila opravljamo na ravni proizvodnje in montaže. Naročila odpremljamo in znova razporejamo med delovnimi mesti. V tem času pa tekoča poročila o proizvodnji ažurirajo kartoteke o delovnih mestih in o odprtih naročilih.

Končni proizvodi in sestavi se gibljejo iz oddelka v oddelke do odpreme. Končni dokument je odpremnica, ki naroča skladišču, da odpremi izgotovljeno naročilo stranki.

J. Hren

Izvedenec organizacije UNIDO na BRESTU

V okviru mednarodne tehnične pomoči smo prek Zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje dobili v podjetje izvedenca Organizacije združenih narodov g. Alana H. Eamesa.

Pomoč nudi organizacija UNIDO, ki je pri združenih narodih specializirana za dajanje tehnične pomoči.

Izvedenec je prišel v podjetje z nalogo, da bi nudil pomoč pri organiziranju marketinga. Konkretne naloge so:

— uvažanje sistema modernega trgovanja in pospeševanja prodaje;

— organiziranje potrebnega števila kratkih intenzivnih učnih tečajev za osebe, ki bo določeno za to delovno področje.

Čas instruktaze je odmerjen na dva meseca. Že sedaj je očitno, da bo ta čas prekratek za uspešno uresničitev nalog. Treba bo doseči podaljšanje pomoči ali najti drugačno pot za zagotovitev uspešnega starta marketing organizacije.

Kaj je marketing? O tem smo že veliko brali in slišali, pa tudi sami smo poskušali razvozlati, kaj je to. Vendar je najbolje, da za začetek preberemo, kaj pravi o marketingu Institut za marketing v Londonu:

...Marketing je dejavnost, ki organizira, da so poslovni ukrepi usmerjeni k cilju, da presodi kupno moč potrošnikov, poseže v učinkovito povpraševanje po določenem izdelku ali dejavnosti, da dobavi izdelke potrošnikom, da doseže pri tem vnaprej planirani dobiček ali kakšen drug cilj, ki si ga je firma določila...

Marketing glede na vsebino angleške besede dobesedno pomeni dostavljanje blaga potrošnikom ali na tržišče.

Marketing je postal v zadnjih

petnajstih, dvajsetih letih nov pomemben poslovni koncept. Pomembna razlika med marketingom in prodajo je, da marketing zajema vnaprejšnjo študijo tržišča, da si, kolikor je to mogoče, zagotovi, da so izdelano blago, prodaja in reklamne metode v skladu z željami potrošnikov. Študija o željah potrošnikov je realna osnova marketinga. Mogoče je opaziti, da na tržišču, kjer vlada močna konkurenca (tega tudi pri nas ne manjka) marketing jamči — če je pravilno vpleten — za najvišji mogoči promet. Samo proizvajanje blaga brez uporabe marketing-koncepta lahko pripelje do težav pri plasiranju tega blaga. Pomen marketinga raste iz dneva v dan.

Smo šele na začetku obravnav in planiranja marketing politike pri nas, vendar lahko že sedaj ugotovimo, da napredka brez sodobnih strojev in metod ni. Torej bo tudi marketing novost, ki smo jo sprejeli zato, da bi bili uspešnejši.

D. Trotovšek

PRAVILNIK o normah

Svet za koordinacijo poslovanja je na svoji 5. redni seji 24. avgusta 1970 razpravljal o osnutku pravilnika o oblikovanju norm, ki so ga pripravile strokovne službe.

Tega splošnega akta ne zahtevajo ne zvezni ne republiški predpisi, vendar nam je v podjetju potreben, ker so o tem, kako naj se oblikujejo norme, zelo različna pojmovanja. S tem pravilnikom bodo določene pravice in dolžnosti analitika dela in časa, pa tudi pravice delavcev pri oblikovanju norm. Ali z drugimi besedami: pravilnik bo določil postopek, po katerem se bodo oblikovale norme. Pomembna novost je možnost za revizijo posamezne norme, ki jo lahko predlagajo:

- posamezni delavec,
- instruktor ali drugi neposredni vodja proizvodnje,
- analitik dela in časa,
- planska služba in
- osnovna organizacija sindikata.

Splošno mnenje organov upravljanja in zborov delavcev je, da je tak pravilnik potreben. Javna razprava je bila te dni zaključena, svet za koordinacijo pa je na seji 25. septembra razpravljal o pripombah in sprejel dokončno besedilo novega akta.

J. Klančar

Se osebni dohodki še povečujejo na račun ukinjenih sredstev kolektivne porabe?

Ali zaposleni v našem podjetju še dobivajo povečane osebne dohodke kot nadomestilo za ukinjena sredstva kolektivne potrošnje v letu 1967?

Ta vprašanja načenjajo nekateri člani poslovne enote pri vsaki priložnosti. Slišal sem sindikalne funkcionarje, da bodo ob priliki dali to vprašanje na dnevni red.

Na podlagi te nejasnosti sem se odločil, da povprašam direktorja sektorja za ekonomiko in finance tovariša Danila Mlinarja, kako je s to rečjo:

Vprašanje: Ali zaposleni na Brestu še prejemajo nadomestila za ukinjene neindividualizirane osebne dohodke kot so npr. dodatek na stalnost, K-15, prevozi na delo itd?

Odgovor: Do konca leta 1967 so delavci Bresta prejemali poleg rednih mesečnih zaslužkov tudi prejemke, ki smo jih imenovali kolektivna potrošnja. Med te prejemke so spadali:

- dodatek na stalnost,
- dodatek za prevoze K-15,
- dodatek za rekreacijo in odidih in
- dodatek za prevoze delavcev na delo.

Dodatek na stalnost so prejeli delavci, ki so bili zaposleni na Brestu neprekinjeno več kot dve leti. V poprečju podjetja je znašal ta dodatek 2,6% na dosežene osebne dohodke po obstoječih merilih nagrajevanja. Dodatek na stalnost je bil v času velikih fluktuacij pred reformo upravičen kot ekonomski faktor, ki pa zaradi nizkih stopenj ni stimuliral zaposlenih na stabilizacijo zaposlitve. Po reformi je z velikim pritiskom delovne sile na zaposlitev ta dodatek popolnoma izgubil svoj smisel.

Dodatek na prevoze K-15 je bil dejansko ostanek administrativnih določil o enkratni letni vožnji z javnimi prevoznimi sredstvi s 75% popustom.

Dodatek za rekreacijo in odidih so prejemali samo tisti člani kolektiva, ki so opravičili svoje letovanje z računi. Ker je ta sredstva koristilo le majhno število delavcev in še to ne oziraje se na ekonomski in socialni položaj delavca, ni imel ta dodatek niti ekonomske niti socialne osnove.

Dodatek za prevoze delavcev na delo je bil ukinjen praktično že leta 1965. Dodatek za prevoze delavcev je bil potreben tako kot dodatek na stalnost v času pomanjkanja delovne sile in velikih fluktuacij.

S poslovno politiko za leto 1968 so bili po javni razpravi v kolektivu ukinjeni vsi ti dodatki, s tem da so se ta sredstva prelila v povečano maso sredstev za izplačilo osebnih dohodkov.

Vprašanje: V kakšni obliki so se sredstva kolektivne potrošnje razdelila zaposlenim?

Odgovor: Celotna kolektivna potrošnja je predstavljala nasproti neposrednim osebnim dohodkom iz vloženega dela zaposlenih 9% sredstev. Da ne bi bil nihče v podjetju prikrajšan za bonifikacije, ki jih je prejemal iz naslova dodatkov, so se v letu

1968 povečali iz naslova kolektivne potrošnje neposredni osebni dohodki vseh zaposlenih za 12%.

To povečanje se je v neposredni proizvodnji izvedlo s povečanjem cenikov delovnih operacij, v strokovnih službah pa s povečanjem kalkulativne vrednostne točke. Za ilustracijo lahko pogledamo, kako so se gibali neto mesečni osebni dohodki na zaposlenega po letu 1967 primerjalno z letom 1967, ko kolektivna potrošnja še ni bila sestavni del osebnih dohodkov:

leto	osebni dohodki	bazni index	veržni index
1967	820	100	—
1968	1.050	128	128
1969	1.210	148	115
1970	1.230	150	102

(I. do VII.)

Poprečni mesečni neto osebni dohodki na zaposlenega v lesni industriji SRS znašajo v letu 1970 (I. do VI.) 1.128 din.

20 let samoupravljanja

PROGRAM PRAZNOVANJA

20 let samoupravljanja na Brestu je pomemben jubilej. V tem času se je naše samoupravljanje uveljavilo in postalo del našega vsakdanjega življenja. Zato se bomo ob dvajsetletnici spomnili prehojene poti in to praznovanje obeležili z nekaj prireditvami.

V SREDO, 30. SEPTEMBRA OB 9.30 bo svečana seja centralnega delavskega sveta, na katero bodo povabljeni med drugimi vsi predsedniki centralnih delavskih svetov in upravnih odborov podjetja od 1950. leta dalje.

V CETRETEK, 1. OKTOBRA OB 14.30 bo sprejem upokojencev Bresta. Le-ti si bodo ogledali proizvodnjo, nato pa bo zanje prirejen sprejem v novi Brestovi restavraciji.

V SOBOTO, 3. OKTOBRA bodo športna tekmovanja ekip in posameznikov iz poslovnih enot ob 20-letnici samoupravljanja v šahu, streljanju in kegljanju.

VOLITVE SVETOV SKS

Tudi delovna skupnost v skupnih strokovnih službah je v septembru letos izvolila svoje nove samoupravne organe. Ostale poslovne enote so to storile že v začetku letošnjega leta, na skupnih strokovnih službah pa je bilo treba počakati na novo organizacijo dela, oblikovanje sektorjev po področjih dela in na zasedbo delovnih mest.

Skupne strokovne službe sestavlja šest sektorjev. Vsak sektor je izmed svojih delavcev izvolil po enega člana in enega namestnika v svet enote skupnih strokovnih služb. Ta organ ima v bistvu enake pristojnosti kot delavski sveti v poslovnih enotah. Vsak sektor predstavlja tudi samoupravni organ, katerega vodi

njegov predsednik, ki je hkrati član sveta enote skupnih strokovnih služb. Zbor sektorja obravnava izključno vprašanja s svojega delovnega področja ter daje predloge in pripombe v reševanje svetu skupnih strokovnih služb. Skupne strokovne službe kot celota predstavljajo zbor delovne skupnosti, ki ima svojega predsednika. Ta organ odloča predvsem o vprašanjih, ki so enotnega pomena za vso enoto, zlasti pa o tistih vprašanjih, ki so predmet referenduma.

Drugostopenjski organ, ki odloča o prošnjah in pritožbah delavcev skupnih strokovnih služb, pa so izvršilni organi podjetja kot celote.

F. Tavželj

Obisk predstavnikov armade

Na poti skozi Notranjsko sta se v septembru ustavila na Brestu generalpolkovnik Poglajen in generalmajor Ožbolt, da bi se nekoliko približe spoznala z dosežki našega podjetja. Najprej smo jima razkazali proizvodnjo na Iverki in v TP Cerknica, nato pa ju seznanili z razvojno potjo Bresta. Z velikim zanimanjem sta poslušala podatke o razvoju Bresta in kar načuditi se nista mogla, da je na Notranjskem zrasla tako velika in moderna tovarna. Še posebej sta bila presenečena nad velikim številu zaposlenih žena in deklet ter mladine sploh. O vsem sta se pohvalno izrazila in zaželela vsemu kolektivu še mnogo uspehov. Po obisku na Brestu sta odšla še na Cerkniško jezero skupaj s predstavniki Bresta in občinske skupščine. Tudi tam je bil tovariški razgovor o delu, napredku in perspektivah razvoja v tem delu Notranjske. Ob slovesu sta obljubila, da bosta še obiskala Brest in Cerknico. Izzila sta željo, da bi bilo sodelovanje med pripadniki Jugoslovanske armade in civilnim prebivalstvom na Notranjskem, zibelki slovenskega partizanstva, kjer sta se oba generala med narodnoosvobodilnim bojem tudi večkrat bojevali, še tesnejše.

F. TAVŽELJ

AVTOMATIKA STISKALNICE IVERK

V okvir modernizacije v poslovanju Bresta sodita vsekakor tudi modernizacija in porast proizvodnje v Tovarni ivernih plošč. V ta namen je bil že lani investiran del sredstev. Letos pa z investiranjem v osnovna sredstva podjetja uspešno nadaljujemo.

Večjo storilnost je onemogočala premajhna zmogljivost stiskalnice iverk. Pri stiskanju ivernih plošč so odločilni čas stiskanja, temperatura stiskalnice in pritisk. Zato se je bilo treba lotiti dela najprej ob tem. Pri firmi Dieffenbacher je bila naročena avtomatika stiskalnice skupaj z dodatnimi napravami. Vse to smo dobili v začetku letošnjega poletja. Kmalu zatem je dopotoval še tovarniški monter. Za montažo smo izkoristili redni letni tovarniški remont. V enem tednu je monterjem uspelo spraviti vse stvari na pravo mesto. Treba je omeniti, da je šlo pri tem za zelo zahtevno izvedbo varjenja. Visokotlačni ventili in cevi prav gotovo zahtevajo veliko mero varnosti. Pri poskusnem obratovanju se je pojavila manjša napaka v delovanju avtomatike. Napako

smo v najkrajšem času odstranili. Sedaj je vso stvar treba samo še pognati v redno obratovanje.

Pritisk se je povečal in se občutno zmanjšal čas stiskanja. Posledica tega je naraščanje proizvodnje za planiranih približno 30 odstotkov. Izkazalo se je tudi, da so sedanje plošče kvalitetno precej boljše od prejšnjih. Prej so črpalke pri stiskanju črpale neposredno, sedaj pa posredno prek posebnih zbiralnih kotlov, v katerih je pritisk stalen in črpajo po potrebi neodvisno od stiskanja. Tudi stiskalnica sedaj avtomatsko zapira, popušča pritisk in odpira. Če pride do okvare, je

mogoče vse te delovne operacije opravljati ročno. Delovanje avtomatike pa bi kazalo v nekaterih podrobnostih še izpopolniti. Predvsem so nastale težave pri proizvodnji proti ognju odpornih (azbest) plošč. Trenutno je to rešeno, vendar je najbolj ustrezno, ker proizvedemo manj plošč, kot bi jih v sedanjih pogojih lahko. V vsakem pogledu pa je avtomatika stiskanja iverk nov korak naprej.

F. Mulec

Drobec z velesejma: mlada zakonca si ogledujeta Brestovo pohištvo

Naša prodaja v avgustu

Avgust je po nekem pravilu mesec, ko se navadno začne jesenska prodajna sezona. Ta ugotovitev in pa dejstvo, da smo razširili in pospešili obdelavo tržišča v tem obdobju, je rodilo tudi prve uspehe v prodaji našega pohištva.

Ne glede na to še vnaprej večamo in širimo krog naših odjemalcev in s tem tudi pripravljamo teren za prihodnje intenzivne prodajne akcije.

Seveda se je tudi za izvoz, predvsem v ZDA (kjer je tržna situacija še naprej nekoliko mirnejša, kot bi v tem obdobju bilo normalno) vendarle začelo z večjimi odpremi, kar naj bi se v naslednjih mesecih še stopnjevalo.

Po dosedanjih analizah in obdelavi domačega, pa tudi nekaterih zunanjih tržišč smo prišli do

sklepa, da se moramo prilagajati tržnim pogojem, ki so pač trenutno na posameznih področjih in v posameznih deželah. Dejstvo je, da je pohištvo iz našega programa zelo ekskluzivno in kvalitetno, pa so temu primerne tudi cene, ki pa niso na ravni ostalih cen na tržišču.

Zanimanje za naše pohištvo je dokaj veliko in v pogojih prilagajanja cen trgu so tudi vse možnosti za boljši plasma na domačem in tujem trgu.

Da je s tem tako, dokazuje tudi vse večja realizacija, ki bo še bolj narasla v naslednjih mesecih.

Kljub dokaj ugodnemu povečanju prodaje pa se moramo za prihodnje leto le še prilagajevati zahtevam trga oziroma potrošnikom s primernimi modeli pohištva.

F. Turk

Po zagrebškem velesejmu

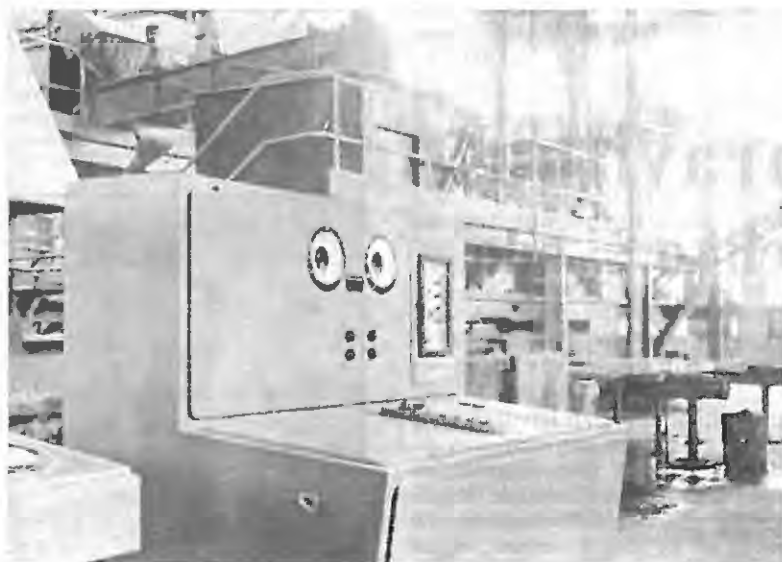
Nadaljevanje s 1. strani
je to zelo razveseljiv podatek in visoka ocena našemu novemu proizvodu.

Veliko obiskovalcev smo tudi anketirali. S to anketo smo želeli predvsem spoznati, kaj potrošniki mislijo o našem asortimentu. Rezultati ankete bodo gotovo objavljeni, že vnaprej pa lahko zabeležim, da je Tovarna pohištva BREST s svojimi visoko cenjenimi, kvalitetnimi in modernimi proizvodi postala pojem na jugoslovanskem tržišču. Novi program pa bo to mnenje še podkrepil. Za anketiranje so seveda pripravljene tudi lepe nagrade. Nagrade so TV-vitrine, stoli SAR-DAN in druge.

Bilo pa je tudi nekaj nepravilnosti. Ne smemo dovoliti, da bi na prihodnjem velesejmu razstavili dnevno sobo PATRICIA takó kot tokrat. Niansa polnil v omari se ni ujela z nianso sedežne garniture. Tudi tega ne smemo dovoliti, da bi prihodnjič razstavili le fotelj sedežne garniture MONIKA. Ne smemo pozabiti, da na velesejme ne prihajajo le »navadni« obiskovalci, ampak tudi trgovski predstavniki iz oddaljenih krajev in jim je to verjetno edina priložnost v letu, da spoznajo naš asortiment, predvsem tisto, kar jim lahko takoj nudimo.

Jubilejni 80. mednarodni velesejem v Zagrebu smo 20. septembra uspešno zaključili. Tudi s poslovnim uspehom — prodajo smo zelo zadovoljni. Velika preizkušnja je za nami. S podvojenimi močmi se že pripravljamo na beograjski salon pohištva, ki bo v oktobru.

S. Turk

Komandni pult v Tovarni ivernih plošč

Nove sedežne garniture

Dopusti so za nami. Z novimi idejami in polni energije smo se vrnili na delo.

Vrata Zagrebškega velesejma so se zaprla. Potrudili smo se, da smo do začetka velesejma izdelali nove izdelke, ki bi nas dostojno predstavili na tržišču. Predvsem smo težili za tem, da bi nudili tržišču cenejše garniture, kot smo jih izdelovali do sedaj. Sedanje garniture so zelo drage in niso dostopne širšemu krogu potrošnikov. Nove garniture so precej modernih oblik. Izdelava je dokaj preprosta. Manj zahtevni sta garnituri SG-069 in SG-070, medtem ko je garnitura SG-072 zahtevnejša. Ker težimo za standardizacijo izdelkov, smo zelo veseli dveh garnitur, ker imata enake formate blazin. Razlikujeta se po vzorcu blaga in po načinu tapaciranja ročnih opiral. Garniture učinkujejo še bolj moderno, ker je ogrodje obdelano z belim lakom.

Garnitura SG-072 je izdelana v modernem vzorčastem blagu. Prednost te garniture je v tem, da ima trosed enojno ležišče. Garnitura je vsa preoblečena z blagom. Trosed ima na sedežu blazine. Z lahnim pritiskom noge na pedal pritisne naslon blazine, da ne izpadejo pri obračanju ležišča. Prizadevamo si tudi, da bi oblikovno izpopolnili dosedanje sedežne garniture, kot sta Daniela in Claudia. V našo tovarno smo povabili na obisk profesorja Kralja, ki nam je predlagal izboljšave.

Vsi si želimo, da bi z novimi sedežnimi garniturami čim bolj prodrli na tržišče. Z velikim veseljem smo šli v Zagreb, da bi si ogledali naše garniture v konkurenčnem okolju. Bili pa smo nekoliko razočarani, ker garniture zaradi nestrokovnega aranžmaja in dekoracije niso učinkovale tako kot si sicer zaslužijo.

D. Rožanc

Potrošnik, ubogi potrošnik! Dan za dnem prihajajo pisma, ena z garancijskimi listi, druga brez njih. In vsebina teh pisem? Manjka to in to (tega je preveč — nihče ne napiše), pokvarjeno je to in to. Dan za dnem... O, da bi bilo tega že enkrat konec! Povrh tega pa je slišati, da v tovarni ne verjamejo nobeni reklamacij razen če pomanjkljivosti ne vidijo — prav taki so kot neverni Tomaži. No, pa začne človek, ko od resnih ljudi tako sliši, dvomiti v reklamacije in še sam misli: pač nimajo drugega dela, pa pišarijo. Vse prav, dokler sam nisi kupec pohištva BREST iz Tovarne pohištva Cerknica.

Dva kupca sta kupila vsak po eno garnituro Floride-extra. Eden je dobil več vijakov, kot je potreba, drugi skoraj nobenega. Dobro, da nista kupca v Bitolju. Drugemu so manjkale še rozete in tako naprej. Dobro, da je iz Cerknice.

Sedaj verjamem v reklamacije.

Človek se spomni nazaj v preteklost. Ali ni ta tovarna pošiljala noge za šivalne omarice s pomešanim orehom in mahagonijem? No, tu je prav gotovo bilo posredi barvna slepota. V primerih, ko kaj manjka, pa to ne drži.

Tu gospodari neznanje, neodgovornost in brezbržnost delavcev, ki delajo pri embalaranju izdelkov. Dobro bi bilo preveriti, a znajo šteti do sto.

Ambasador na obisku

Septembra je obiskal Brest prvi sekretar avstralske ambasade v Jugoslaviji Brian D. Hawkins. Njegov obisk sodi v okvir prizadevanj avstralske in jugoslovanske vlade za pospešitev in razširitev menjave med državama. Znano je, da Jugoslavija uvaža iz Avstralije večje količine volne za približno 25 milijonov dolarjev, medtem ko znaša izvoz iz Jugo-

slavije le za kakih 5 milijonov dolarjev izdelkov prehrabene industrije. Razlika je očitna, zato skušajo tudi s takimi obiski spodbuditi naša in avstralska podjetja k razširitvi poslov. Kaže, da je zanimanje za izdelke jugoslovanske pohištvene industrije, saj zadovoljujejo potrebe avstralskega tržišča sedaj le domača lesna industrija, ki pa ni kdove kako

močna. Okus avstralskih potrošnikov je podoben ameriškemu, tega pa že precej poznamo. Težave zaradi velikih oddaljenosti naj bi reševal containerski prevoz.

Obisk avstralskega ambasadora po večjih podjetjih v Jugoslaviji je izredno zanimiv tudi s stališča diplomatske dejavnosti državnih predstavništev.

Nova asfaltna prevleka na cesti proti Dolenji vasi

Načrti krajevne skupnosti se uresničujejo

Komunalna ureditev Cerknice in okolice je že vrsto let kamen spotike na zborih volivcev, na sestankih različnih organizacij, pa tudi v posamičnih pogovorih občanov. Poudariti je treba, da je bilo vedno premalo sredstev, da bi rešili vse težave, in zato se tudi dolgo časa niso lotili sestave programov za rešitev pereče komunalne problematike.

»Glas vpijočega v puščavi« pa je zbudil vse krajevne dejavnike v Cerknici. Tako je Krajevna skupnost v Cerknici pred nekaj leti sestavila dolgoročni program komunalne ureditve, ki so ga začeli letos v veliki meri izpolnjevati. Vsa dela, ki jih vsebuje ta program, zlasti kar zadeva urejanje ulic in cest, bodo v glavnem letos končana. Tako dokončujejo urejanje ceste v Dolenjo vas, ceste na Peščenki, Gerbičeve ulice, Notranjske ceste do konca Cerknice v smeri Begunj, Tabora in delno ceste proti Vidmu in Zelšem. V prihodnjem letu pa bodo nadaljevali z ureditvijo

sredstva pa je Krajevna skupnost najela kredit.

Se posebej pa je vredno pohvaliti vodstvo Krajevne skupnosti v Cerknici, ki z veliko volje organizira in vodi komunalno ureditev svojega področja in ki se zna ob pravem času obrniti na občane, da s skupnimi močmi rešujejo najbolj pereča komunalna

vprašanja. Le-ta so bila vrsto let le kamen spotike, danes pa lahko ugotovimo, da so od besed prešli k dejanjem. Seveda pa moramo biti občani strpni, če ni povsod še vse urejeno. Sedanje akcije dokazujejo, da so dela stekla, kar je še en dokaz, da se bodo naše dolgoletne želje kmalu uresničile.

F. Tavželj

Majhna nepravilnost je povzročila veliko škodo

Kaj lahko povzroči majhna neprevidnost in malomarnost pri upravljanju s parnimi stroji, smo lahko videli v Tovarni lesnih izdelkov v Starem trgu.

Kurjač je v svoji delovni izmeni nenadoma opazil na stroju tri velike razpoke. To se je zgodilo

odkrile, da je za okvaro kriv eden izmed kurjačev, ki pa še vedno trdi, da ni kriv. Mimoregde povedano, slišati je tudi bilo, da je stroj že iztrošen, star in da ni več za uporabo. Res je, da je stroj že star in amortiziran, toda ne pozabimo, da je lahko še vedno služil svojemu namenu in bi tudi še naprej, če ne bi prišlo do neprevidnosti in malomarnosti. Zamislite si, da kurjač zapusti delovno mesto in parni stroj, odide po privatnih opravkih, se čez uro vrne nazaj vinjen in zaspi ob parnem stroju. In to se je med drugim tudi že zgodilo v TLI Stari trg. Ali ni to skrajna malomarnost? Kaj bi se zgodilo, če bi prišlo do eksplozije kotla?

Na vse te stvari ljudje ne pomislijo in pozabljajo na svojo odgovornost. Zato je bil nekaterim kurjačem izrečen vzgojni ukrep — javni opomin, gmotno škodo pa bo trpel ves kolektiv tovarne. Res je tudi, da sta bili na tem parnem stroju že dve podobni okvari, toda nihče ni iskal krivca in vse je šlo v pozabo. Mogoče bodo izrečeni ukrepi ob zadnjem primeru le vplivali na vestno pri delu.

Povsem jasno pa je, da parni stroj ne bo nikoli več obratoval, služil bo le še za ogrevanje. Za proizvodnjo lastne energije pa je bilo potrebno nabaviti drugi stroj. Vsa popravila, nove nabave in zastoji pa terjajo težke milijone, ki bi jih lahko porabili za druge potrebe, katerih je v TLI Stari trg še precej.

F. Tavželj

NOV DOHOD na naše tovarniško območje

Gostota tovarnega in potniškega prometa, še zlasti pa razporeditev proizvodnih prostorov Tovarne pohištva Cerknica in Iverke, so narekovali ureditev novega dohoda na naše tovarniško območje. Zato smo letos pričeli graditi nov dohod med valjčnim mlinom in Iverko. Ta preureditev je zahtevala razširitev mostu, izpeljavo cest za dostop na tovarni-

vozila pri Iverki. Dosedanji vhod pa bo služil lažjemu tovarnemu prometu za dostavo materialov ter kot pomožni dohod in izhod.

Vzporedno z graditvijo novega dohoda tudi že razmišljajo o zgraditvi poti na levi strani Cerkniške od glavnega mostu v Cerknici do valjčnega mlinca. Ta pot bo služila predvsem prebivalcem Kamne gorice in Notranjske

Gradnja opornega zidu ob Cerkniščici

ško območje in na cesto proti Slivnici, zgraditev vratarne in ureditev parkirnih prostorov za motorna vozila in kolesa. Vsa ta dela gredo h koncu. Ko bodo vsa dela dokončana, bo torej glavni vhod za pešce, motoriste, avtomobiliste, avtobuse in tovarna

ceste za dostop na Cerkniško polje, hkrati pa tudi delavcem, ki prihajajo na delo v TP Cerknica in Iverko iz južne smeri Cerknice in okolice. Za to pot so načrti že v izdelavi. Omenjene ureditve bodo Cerknici dale še lepšo podobo.

F. Tavželj

Novi dohod pri Iverki pred končno ureditvijo

Propadli izlet

Po krivdi SAP Ljubljana — podružnica Cerknica je propadla organizacija izleta.

Upravni odbor sindikata TLI Stari trg je pred mesecem dni razpisal anketo o tem, kam naj bi šli letos na izlet, da bi bila večina zadovoljna. Večina se je odločila za ogled svetovnega padalskega prvenstva v Lescah pri Bledu.

Prijavilo se je 47 članov kolektiva. Takoj smo prek tov. Stefana Bogoviča SKS Cerknica naročili avtobus pri SAP Ljubljana — podružnica Cerknica. Izlet naj bi bil v nedeljo, 13. septembra. 11. septembra pa so nam iz SAP — podružnica Cerknica sporočili, da bo avtobus pripeljal, vendar da se mora do 16. ure že vrniti v Cerknico, ker ima redno progo. Če ne gre na redno progo, da morajo plačati 5.000 N din penalov. Kako naj bi si udeleženci izleta ogledali atraktivne skoke padalcev, ki so bili od 14. ure dalje, če

bi morali odpotovati iz Lesc že okrog 13. ure, da bi avtobus prišel na redno progo?

Če so pri SAP v Cerknici o tem vedeli že tedaj, ko smo avtobus naročili, zakaj nam tega niso sporočili takoj, ne pa zadnji dan pred odhodom? Tako bi mi lahko za avtobus vprašali drugje. Pod takšnimi pogoji pa so se ljudje izletu odpovedali. Vse kritike so

šle na račun organizatorja izleta, sindikalnega UO in predsednika v TLI Stari trg.

Če ima SAP — podružnica v Cerknici objektivne razloge, prosim, naj to opraviči v prihodnji številki Brestovega obzornika.

Zaključna asfaltna dela v Gerbičevi ulici

ceste na Dolenje jezero in če bo ob pravem času dokončana regulacija potoka v Dolenji vasi, bodo uredili tudi cesto do konca Dolenje vasi.

Za urejanje cest in ulic so imele delovne organizacije cerkniškega področja, zlasti pa Brest, veliko razumevanja, saj so prispevale večji delež za te ureditve. Omembe vredno je tudi dejstvo, da so občani potem, ko so videli, da so se dela dejansko pričela, tudi sami prispevali sredstva poleg tistih, ki jih že nekaj let vplačujejo v sklad za komunalno ureditev Cerknice. Za manjkajoča

tedaj, ko stroj še ni stekel, bil pa je kurjen in pod normalnim pritiskom pare. Ta napaka po strokovnih ugotovitvah ni mogla nastati medtem, ko je stroj miroval. Vsi kurjači in strojniki so po vrsti izjavljali, da se stroj ni pokvaril v njihovi izmeni. Vsi pa so si bili edini, da je taka okvara nastala lahko izključno med obratovanjem, ali pa pri poskusu, da bi stroj pognali. Toda vsi po vrsti so zopet trdili, da v kritičnem času ni nihče poganjal stroja. Poizvedbe so končno le

Pred II. kongresom samoupravljalcev

Nedvomno bo tudi II. kongres samoupravljalcev Jugoslavije pomemben mejnik v našem družbenem in gospodarskem razvoju. Samoupravljanje je postalo vsebina naše vsakdanje prakse, obenem pa tudi dragocen prispevek k prizadevanjem vsega delavstva za soodločanje in upravljanje v podjetjih. Zato velja kongresu samoupravljalcev posebna pozornost, saj naj bi nakazal poti našega prihodnjega razvoja.

Preložitve kongresa na maj 1971. leta je zasnovana in utemeljena, ker so dosedanje priprave opozorile na vrsto vprašanj, na katera mora kongres odgovoriti. To so mnoga sporna vprašanja, ki se pojavljajo ob vsakdanjem delu in ki tudi teoretično niso še izčističena. Če bi ostala brez odgovorov, bi to nedvomno pomenilo počasnejši družbeni razvoj, če ne že stagnacije. Zato bi bilo napak, če bi prišli na kongres samo z nerešenimi vprašanji in brez idej o njihovem razreševanju.

Če želimo, da kongres ne bo samo nekakšna potrditev samoupravljanja, ampak predvsem tvorni dogovor o prihodnji idejni, teoretični in praktični poti za uveljavljanje samoupravljanja, bo moral najti tehtne odgovore na bistvena vprašanja našega družbenega in gospodarskega življenja. Zato je treba že med pripravi na kongres zavreči ne-

sprejemljive in najti nove, sveže rešitve. Tako dobijo priprave zelo pomembno in tvorno vlogo, saj bo od njih odvisen uspeh kongresa. V njih je treba priti do zadovoljivih odgovorov ali vsaj predlogov o naših prihodnjih razvojnih poteh. Zavedati se moramo, da so jasni teoretični odgovori najboljša osnova za družbeno prakso in za napredek, če bodo samoupravljalci te ideje sprejeli za svoje.

V pripravih bo treba izoblikovati družbeno, gospodarsko, sociološko in pravno oceno najrazličnejših pojavov v našem samoupravnem sistemu. Te ocene pa seveda ne morejo nastati, če ne upoštevamo tudi dosedanjih kon-

kretnih rešitev, torej prakse. Od posamičnih ocen pa bo treba priti do splošnih ugotovitev, ki bodo sprejemljive za vse delovne organizacije oziroma za vso družbeno skupnost.

Zato je sekretariat slovenskega koordinacijskega odbora za pripravo drugega kongresa samoupravljalcev pripravil obširen program vsebinskih priprav na kongres. Predvsem bo organiziral vrsto javnih razprav po delovnih organizacijah in drugih ustanovah. Ob teh tako imenovanih »okroglih mizah« naj bi sodelovali tisti, ki bodo vprašanja lahko osvetlili idejno in teoretično, pa tudi tisti, ki lahko odgovore argumentirajo z izkušnjami iz

vsakdanje prakse. Prav zato bodo te razprave na vseh ravneh — po podjetjih, občinah, področjih in v republiki.

V omenjeni program je vključena tudi naša delovna organiza-

cija. Predvidoma naj bi dvakrat organizirali »okroglo mizo« s temama: Opredmeteno in živo delo ter Neposredno in posredno samoupravljanje. Seveda pa to ne bi smelo biti vse. Poiskati bo treba še druge oblike in metode za živo predkongresno dejavnost, prizadeto spremljanje dela na kongresu, pa tudi za pokongresne razprave.

B. Levec

»Navadil sem se na delo in sem z njim zadovoljen« je ob našem obisku zatrdil Anton Bavdek

Tovariš Bavdek je ostal sam z ženo na Čohovem pri Žilcah, sin in hčerka sta se odselila. »Ne, niti na misel mi ne pride, da bi se preselil k sinu v Cerknico. Skoraj vse življenje delam za to hišo, pa da bi jo sedaj pustil?« Povprašal sem ga, ali ga vsakodnevna vožnja z avtobusom ne utruja preveč.

»Ne, vožnja na delo me ne utruja, saj nimam daleč do avtobusa, le slabih deset minut.«

Pokimal mi je v pozdrav, vendar in nasmejan kot vedno in že je zgrabil za dleto, začel popravljati napake na elementih, ki so v lesu in tiste, ki jih povzročajo delavci zaradi površnega dela.

J. Klančar

NAŠI LJUDJE

»Že devet let delam pri popravilih. Pri tem delu sem spoznal, da nekateri delavci niso dovolj odgovorni za kvaliteto dela,« pravi Tone Bavdek iz Tovarne pohištva Cerknica.

Tovarišu Bavdku je že 63 let, pa še vedno čil in zdrav opravlja delo kot popraviljač v masivni prog. Na delu je reden in zato užene marsikatero mlajšega delavca.

»Nimam se kaj pritoževati,« pravi tovariš Bavdek. »Navadil sem se na delo in sem z njim zadovoljen. A, v pokoj, lahko bi šel v pokoj, toda pokojnina je majhna, tu pa še vedno zaslužim okoli 130 tisočakov. Mizar sem po poklicu. Izučil sem se leta 1926 pri očetu, ki je imel mizarstvo delavnico v Rakitni. Pri očetu sem delal do leta 1934. Potem pa sem imel svojo delavnico. Leta 1941 sem bil poklican na orožne vaje. Tam me je zatekla vojna. Ujeli so me Nemci. V ujetništvu sem bil vse do leta 1945. Ko sem se vrnil iz ujetništva, sem nekaj časa delal pri obnovitveni zadrugi, leta 1961 pa sem se zaposlil v tej tovarni.«

MATEVŽ HACE:

Delavski odbori že dolgo pred vojno

V Loški dolini so na treh parnih in šestih vodnih žagah delali leta 1918 po dvanajst do štiri najst ur dnevno. Strokovne organizacije lesnih delavcev ni bilo. Jernej Dimic, najbolj izobražen in razgledan socialist, je prišel za strojnika na žago Marof 1907. leta in je tam delal do 1942. leta. Že leta 1910 je hotel z naprednimi domačini ustanoviti strokovno organizacijo lesnih delavcev. To so mu preprečili liberalni in klerikalni veljaki, češ da v Loški dolini ne bo nikdar veljala pravica rdečih socialistov. Voditelji obeh meščanskih strank so poznali žagarske in gozdne delavce samo tedaj, kadar je šlo za volitve, sicer pa žagarskih delavcev niso cenili.

Leta 1918 so se domači fantje in moške s front vračali na svoje domove in 185 izmed njih jih je v tem predelu Notranjske poskušalo napraviti boljševisko republiko.

liko. Ustanovili so gozdarski odbor za razlastitev 18.000 hektarov snežniških gozdov, ki so bili od leta 1852 v lasti mogočnih nemških princev Schönburg-Valdenburg. Tudi žaga Marof je bila v lasti nemških princev. Jernej Dimic, strojnik in obratovodja žage Marof, je takoj začel ustanavljati žagarske odbore. Na osmih straneh je sestavil pravila o pravicah in dolžnostih delavskih odborov na vseh treh parnih žagah, za šest vodnih žag pa je napisal posebna pravila.

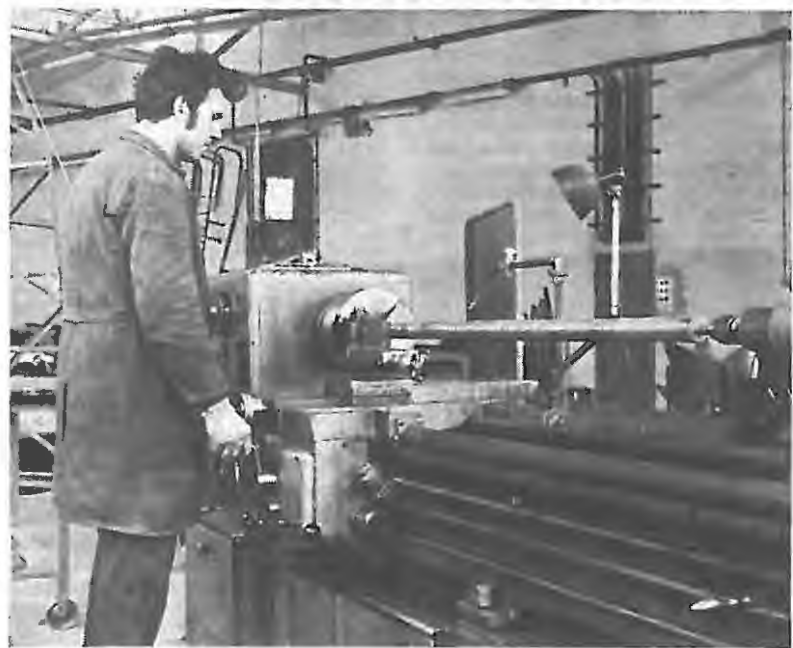
Pri tem je Jernej Dimic izbral za delavske žagarske odbore najbolj razgledane in izobražene delavce. Kot idealni socialist si je tako zamisljal delitev dobička od prodanega lesa: 30% naj bi dali za delavske in nameščenske plače, 15% za deželne davščine, 5% socialistič. stranki (centralni), 30% občinski blagajni za mostove, občinske ceste, občinske brezposelne, javne stavbe, vodovode in drugo, 15% za obnovo parnih žag, 5% pa bi odvajali za brezposelne v slovenskem okviru. Delavci na žagah so bili skoraj vsi za to, da bi na parnih žagah in v snežniških gozdovih vodili upravo delavci pod vodstvom izobraženega socialista Jerneja Dimica. V odboru za razlastitev gozdov pa so bili nekateri domači anarhisti in prenapeteži, ki so izdelali načrt, da bi vseh 18.000 hektarov gozdov razdelili predvsem vojakom, ki so se vrnil s front ter kajžarjem in malim posestnikom. Polgruntarji naj bi bili izključeni pri pridelitvi gozdov, češ da imajo že tako po 8 hektarjev gozda.

Na spisku je bilo okrog 1200 ljudi, ki so upali, da bodo dobili gozdove. Seveda je bilo »rdeče republike« kmalu konec, ker je narodno veče v Zagrebu poslalo bataljon vojakov iz Karlovca, ki so zadržali to republiko. Med revolucionarji pa so bila tudi notranja nesoglasja.

Vendar se je Jerneju Dimicu posrečilo, da je ob podpori domačih naprednih delavcev, Valentin Vrhovca, Janeza Pirca, Mlakarja in drugih ustanovil zve-

zo lesnih delavcev za Slovenijo s sedežem v Starem trgu. Takoj so priborili osemurni delavnik in boljše plače. Jernej Dimic je ustanovil tudi delavsko kulturno društvo Svoboda, edino kulturno društvo te vrste na Notranjskem. Svoboda je delovala do leta 1934-1935. Ko so jo ukinili, pa je bila organizirana Vzajemnost, ki je delovala do sredi septembra 1938. leta, ko jo je razpustila takratna meščanska oblast. V sindikatih zvez lesnih delavcev in v kulturnem društvu Svoboda so se izobraževali številni delavci s štirih parnih žag. Poudariti je treba, da so bili jedro kulturnega društva Svoboda predvsem žagarski delavci z žage Marof. Jernej Dimic je mladim delavcem pogosto predaval o pomembni vlogi žagarskih odborov. Priznati mu je treba, da je videl zelo daleč in da nas je precej mladih vgojil v socialističnem oziroma marksističnem duhu.

Leta 1942. je bila od začetka maja do konca junija Loška dolina poleg velikega dela Notranjske in Kočevske osvobodjena. Osvobodilna fronta je takoj oživila delavske odbore na žagah. Na ukaz Osvobodilne fronte so v Loški dolini ustavili obratovanje vseh štirih parnih žag, ki niso delale za okupatorja, vse do končne zmage 1945. leta. Najbrž je bil to edinstven primer na Slovenskem. Leta 1942. smo tudi v Loškem potoku na žagi Travniki ustanovili žagarski odbor, ki je delal po zgledu žagarskih odborov v Loški dolini. Ko so bili 1950. leta v smislu zakona o delavskih svetih pri nas ustanovljeni delavski sveti, sem srečal Jerneja Dimica v Ljubljani, kjer je živel v pokoji v svoji hišici. Temeljito je preštudiral zakon o delavskih svetih. Dejal je, da je v njem marsikatera ideja, ki jo dal on že 1918. leta. Večkrat je poudarjal, naj pridejo v delavske svete izobraženi delavci in nameščenci in da pasivni ljudje ne sodijo v delavske svete.

Pravilnik o oblikovanju cen

Svet za koordinacijo poslovanja je razpravljal tudi o osnutku pravilnika o oblikovanju cen proizvodov in storitev. Predlog pravilnika je dal nato v javno razpravo. Omenjeni pravilnik mora po določilih Zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen sprejeti vsaka delovna organizacija.

Kaj ureja novi splošni akt?

Najprej so določene vrste cen, ki jih uporabljamo pri prodaji blaga in storitev. Te so:

- grosistične,
- maloprodajne in
- cene storitev.

Za vsako od teh cen je navedeno, kaj obsega in kdaj jo uporabljamo. Pravilnik ureja tudi postopek za oblikovanje cen oziroma določa organe in službe, ki si delijo pristojnosti v zvezi z oblikovanjem cen. Pristojnosti so razdeljene med:

- svet za proizvodnjo in tržišče,
- prodajno službo,
- upravni odbor delavske zastavracije,

— posebno strokovno komisijo. Izpolnjevanje določil pravilnika in politike cen nadzoruje direktor komercialnega sektorja.

Delavca pri visokih turnih nadmiznih rezkarjih

Cerknica knjižnica ima le 2052 knjig

Z republiškega tekmovanja gasilcev

Na letošnjem prvenstvu gasilskih enot resne industrije Slovenije, ki je bilo 13. septembra v Kamniku so prvič nastopali tudi brestovi gasilci. Med šestnajstimi ekipami so dosegli odušeno tretje mesto. Hkrati so si pridobili tudi pravico sodelovati na zaključnem tekmovanju industrijskih gasilskih enot vseh zvrsti gospodarstva, ki bo 27. septembra v Ljubljani.

Tekmovanje se je pričelo ob 7. uri z zborom tekmovalnih enot pred tovarno pokrovitelja, STOLA iz Kamnika, s slavnostnimi nagovori in parado do tekmovalnega prostora na nogometnem igrišču. Pred številnimi gledalci so najprej nastopile ženske ekipe podjetij Mebio, LIP Bled in LIL Borovnica. Pokazale so gasilski trodelni napad brez kasnejših zamenjav in podaljševanja tlačnih cevi. Dekleta so gledalce navdušile, saj so bile boljše od marsikaterih moških ekip. Zmagale so tekmovale v Bledu.

Tekmovalni program moških ekip je bil seveda zahtevnejši. Po dveh tekmovalnih disciplinah so morali še na testiranje, kjer so preverili njihovo znanje iz gasilske preventive, tehnike in taktike.

Vsaka ekipa je najprej izvedla hitro vajo trodelnega napada, ki obsega vse priprave za rešanje s pomočjo motorne črpalke.

To je bilo treba napraviti natančno po tekmovalnem načrtu, kar je hkrati tudi osnovni pogoj za kar najhitrejšo izvedbo vaje. Tehnične in druge napake, na primer slabo spete spojke, hoja po ceveh, govorjenje med delom in drugo, so sodniki beležili in zanje dosojali kazenske točke.

Ker so kazni dokaj visoke (od 5 do 20 točk za vsako napako), je to močno vplivalo na končno uvrstitev marsikaterih ekip.

Druga tekmovalna disciplina je bila tako imenovana taktična vaja, ki obsega »gašenje« požara v dveh prostorih in zbijanje tarč z vodnim curkom. Delo je bilo še posebno težavno, ker je bilo treba obvezno uporabljati plinske maske. Odgovoriti je bilo treba tudi na tri testna vprašanja iz gasilske taktike. Nepravilnosti so sodniki prav tako, kot pri prvi vaji, kaznovali. Že nepravilno obkrožen odgovor na vsako zastavljeno vprašanje je na primer veljal 15 kazenskih točk.

Tekmovanje je trajalo do 14. ure. Zatem so razglasili rezultate in podelili priznanje najboljšim. Končna razvrstitev 16 moških ekip:

1. STOL Kamnik 759 točk,
2. MEBO Nova Gorica 736,6 točke,
3. BREST Cerknica 735,2 točke,
4. Melodija Mengeš 706,5 točke,
5. LIP Radomlje 706 točk,
6. Javor Pivka 703 točke itd.

Z uspehom naših tekmovalec, ki je plod skrbnih priprav, smo lahko zelo zadovoljni. Še bolj kot uvrstitev je razveseljav tekmovalni rezultat, saj je za 12 točk boljše od norme, določene za tekmovanje v I. skupini industrijskih gasilskih društev vseh zvrsti go-

spodarstva v Sloveniji. Glede na naše znanje in sposobnosti pa bi lahko dosegli še boljši uspeh, kar je med drugim lahko videti tudi iz natančnejše analize rezultatov, doseženih v posameznih tekmovalnih disciplinah.

Naši gasilci so bili absolutno najboljši v izvedbi taktične vaje in pri testiranju ter najhitrejši pri izvedbi hitre vaje trodelnega napada. Še boljše uvrstitev so jim preprečile kazenske točke. Teh je bilo 55, kar je več kot kdajkoli doslej. Skoraj vse pa so bile take narave, da jih je moč hitro odpraviti (govorjenje med delom, metanje ključev iz rok v roke, kar je pri olimpijskih tekmovanjih dovoljeno, izpustitev obveznega sporazumnega znaka za vodo ipd.).

Tekmovanje v Kamniku je lesto veljalo tudi kot tekmovanje za prehodni pokal Industrije pohištva BREST Cerknica, za katerega se gasilci podjetij Brest, Marles, Meblo in Stol borijo od leta 1967. Osvojila pa ga je lahko le najboljša ekipa teh štirih podjetij. Gasilci iz Kamnika so torej postali letošnji zmagovalci tudi v tem tekmovanju. V enoletno last so pokal doslej dobili le tekmovanci iz Bresta (v letih 1967 in 1969) in gasilci Mebla (1968).

Naši gasilci nas niso razočarali, saj so potrdili svojo vrednost tudi v republiškem merilu. Še več kot to pa je vredno že samo sodelovanje na tekmovanju, saj je to najprikladnejša oblika za pritegovanje mladih ljudi v gasilske vrste in njihovo usposabljanje v požarno preventivnem in operativnem smislu.

V. Znidaršič

Garderoba v TP Cerknica

Do konca avgusta bodo izdelane garderobe za vse delavce naše tovarne. Na vsem področju tovarne bodo garderobe v treh prostorih, ločene za ženske in moške. Vsak delavec bo imel svojo omarico, ki jo bo lahko zaklenil. Omarica bo dovolj postorna za delavčovo garderobo. S pomočjo številnih bodo garderobne omarice dodeljene posameznikom.

Garderobne prostore nasproti furnirnice bodo uporabljali delavci furnirnice, klejarnice, skladišča furnirja in morda skladišča lesa.

Na sredi tovarne ob II. strojni bodo garderobe za delavce II. strojne in masivne proge.

Garderobe na začetku tovarne nasproti obdelave pa bodo za delavce nanosa, obdelave, montaže in pakirne.

Prostori garderob ob II. strojni in na začetku tovarne so sicer tesni, toda ob dostojni uporabi le-teh bodo vseeno funkcionalni.

Brez dvoma bo sprva nekaj težav z nekaterimi delavci, saj so leta in leta odlagali garderobne stvari kar na delovnem

Cerknica potrebuje knjižnico

Cerknica knjižnica je po priporočilu Delavske univerze Cerknica k ljubljanski Delavski univerzi Boris Kidrič ostala brez gospodarja. Bo občinska skupščina zagotovila sredstva za ustanovitev občinske matične knjižnice? Samo 2052 knjig v sedanji knjižnici.

Svet za šolstvo in kulturo pri Skupščini občine Cerknica je razpravljal o vprašanju, kam in kako s cerknico knjižnico, ki jo je do nedavnega upravljala Delavska univerza Cerknica. Sprejel je sklep o priporočilu občinski skupščini, naj ustanovi lastno občinsko matično knjižnico.

KAKŠNI SO POGOJI ZA USTANOVITEV OBČINSKE MATIČNE KNJIŽNICE?

Občinska matična knjižnica bi morala biti ena izmed temeljnih kulturnih in izobraževalnih ustanov v občini. Zakonska merila izpred osmih let določajo, da mora imeti taka knjižnica vsaj 3000 zvezkov knjižne zaloge, primerne prostore, pravilno strokovno ureditev ter strokovni kader. Normativ temeljne knjižne zaloge za uspešno delovanje občinske matične knjižnice določa sedaj — po skromnih merilih — najmanj 10.000 zvezkov. Sprotni letni nakup bi moral doseči letno vsaj 1000 zvezkov.

KAKO JE V CERKNICI?

Po podatkih republiške matične knjižnice je cerknica knjižnica le delno strokovno urejena. V letu 1968 je imela 2052 knjig in 9 tekočih revij(!). Prostori so bili obnovejši lansko leto in so primerni za obisk.

V občini je še nekaj krajevnih knjižnic (Stari trg, Rakek in druge manjše), vendar je njihov knjižni fond v glavnem star; nikjer tudi nimajo urejene in ažurirane strokovne literature.

STROKOVNO IN V KORAK S CASOM

Predlog sveta za šolstvo skupščine občine Cerknica pomeni, da bi moral občinski proračun vsako leto zagotavljati denar za pla-

čilo knjižničarja-strokovnjaka, za enkratni izdatni, nato pa postopni nakup leposlovne in strokovne literature. Potrebno bo bogatiti tudi knjižni fond krajevnih (podružničnih) knjižnic in jih ustrezno organizirati, da bodo dostopne čim večjemu številu bralcev.

V razvitih deželah na zahodu in vzhodu je 20 do 30% prebivalstva, ki obiskuje javne knjižnice. Pred takimi podatki lahko samo zardevamo.

Pogovoriti se moramo in storiti kaj, kajti čas nas očitno prehitava.

F. Sterle

Novo transportno dvigalo v TP Martinjak

Problemi površinske obdelave

Rekonstrukcija v oddelku površinske obdelave lesa ima za posledico koordinirano delo med posameznimi oddelki. Velike kapacitete tega oddelka zahtevajo velike in kompletne delovne naloge, usklajeno delo med oddelki, sinhronizacijo v samem oddelku nove tehnološke postopke, nove površinske materiale in sodobno organizacijo dela. Če ti pogoji ne bi bili izpolnjeni, ne bi bilo tolikšne količine površinske obdelanih izdelkov, transportne in sušilne naprave pa ne bi bile pravilno izkoriščene.

Ko so nove naprave začele obratovati, nihče ni verjel v to-

likšne kapacitete tega oddelka.

Zdelo se je, da bo 2400 površinsko obdelanih stolov Sardan v eni izmeni nedosegljiva količina. Čeprav je stol Sardan eden izmed najstarejših in najpogostejših izdelkov v Tovarni pohištva Martinjak, njegova proizvodnja še nikoli prej ni dosegla tolikšnih kapacitet. Tudi površinska obdelava ostalih izdelkov se je za trikrat povečala. Danes v eni izmeni površinsko obdelajo 1200 stolov Living ali 800 kompletov ogradij za fotelje Florida.

Glede na to, da so transportne naprave in kanali prilagojeni samo masivnemu pohištvu, bi morali biti temu prilagojeni tudi proizvodni programi.

Površinska obdelava ploskovnih elementov ni izvedljiva, dokler ne bodo urejene dodatne police, ker bi v tem primeru transportne naprave in sušilni kanali ne bili popolnoma izkoriščeni.

Ko je delo v lakirni doseglo določeno raven, ki bi lahko zagotovila normalno obratovanje, so v proizvodni program vključili izdelek šivalne omarice, ki pa ga lansirajo v tako majhnih serijah da je prišlo do velike razdrobljenosti dela.

Ta izdelek je zelo neprimeren za površinsko obdelavo, ker ga je treba na koncu obdelave montirati in morajo biti vsi elementi istočasno končani. Tudi ni vmesnega skladišča, ki bi omogočilo površinsko obdelavo posameznih elementov v količinah, ustreznih kapacitet tega oddelka.

Sedaj je oddelk površinske obdelave lesa prisiljen, pogosto spreminjati način dela in organizacijo.

Kapacitete oddelka za posamezne elemente so velike, vendar pa lansiramo samo 1200 kompletnih omaric. Samo v eni izmeni se lahko površinsko obdelata:

- 8.000 kosov nog,
- 2.400 kosov ročajev,
- 2.400 kosov spodnjih predalov.

Lansirne količine pa znašajo:

- 4.800 nog,
- 1.200 ročajev,
- 1.200 spodnjih predalov.

Iz vsega tega je videti, da niti ena izmena nima dovolj enakih elementov, zato je delo v oddelku neprestano razdrobljeno in se nenehno spreminja, s tem pa se večajo časi za izdelavo.

Ko bi bili roki za odpremo ugodnejši ali če bi bil preskrbljen vmesni prostor za 2.500 kompletnih omaric, bi oddelk površinske obdelave lahko delal tako racionalno kot pri obdelavi ostalih masivnih izdelkov.

Inž. D. Pazić

časno zaposlenih še šest vajencev.

Za proizvodnjo služita modelni in vzorčni delavnici dva prostora: prvi za ročno delo in montažo, drugi pa za strojno obdelavo. Oba prostora sta po površini enaka v izmeri 5,60 x 6,70 metra, višina strojne delavnice pa je samo 2,45 metra, kar nikakor ni primerno za strojno delo ob velikih količinah prahu. O ven-

mestu oziroma nekje v proizvodnji.

No, sčasoma se bo verjetno tudi to uredilo, tako da bomo tudi s tega vidika delali v boljših pogojih.

Garderobne omarice v TP Cerknica nudijo delavcem večje udobje

Lepa vrtnica na Brezju

Cerknici in oklici imajo že mnogo vrtnic. Če smo jim dali sončno lego, debelo zemljo, dosti hrane in vlage, nam to oskrbo vračajo z obilnim cvetenjem in zdravjem. Nizka vrtnica iz skupine »floribunda«, ki nosi ime po slavnem slikarju Tizianu in raste v nasadu pri bloku A tik ceste, je imela sredi septembra vsak dan 30 cvetov in 15 popkov. Toda vzpenjavka, ki raste na severni strani ob hiši v Brezju št. 10, je verjetno prvak, saj pokriva 30 m² zidu in je med cvetenjem tri tedne polna velikih rdečih cvetov. Cepljena na šipek (babjek) lepo uspeva že dvanaest let; deblo ima 24 cm obsega. Vsako jesen in vsako pomlad dobi po eno kolnico starega hlevskega gnoja, čez leto pa še nitromonkal ob cvetenju, cel škaf vode zjutraj in zvečer. Liste pridrži na sebi vso zimo, šele spomladi, ko prično poganjati novi list, odvrže stare.

Vzpenjavke so res hvaležne in lepe rastline. Ta v Brezju je cepljena na šipek poldrugi meter od tal in raste ob steni. Če bi pustili rasti šipek dva metra visoko ali še više in bi ga cepili s štirimi cepi vzpenjave vrtnice, bi dobili mogočen sončnik, ki bi bil zelen poleti in nekaj časa tudi cvetoč. Seveda mora biti taka vrtnica dobro privezana na močan kol, sicer jo polomi veter, pozimi pa sneg. Cepovi morajo biti vloženi v nekak obroč v isti višini in v vse štiri strani, kar zagotavlja ravnotežje.

Ko bomo po 20. oktobru spet pričeli saditi vrtnice, jim že zdaj dodelimo najbolj sončen kraj. Zemljo globoko prelehamo in pognojimo. Kjer nimajo komposta, naj uporabijo stari gnoj ali vsaj dračje in rušo. Ko bo posajena, dobi vrtnica dovolj vode. Če je bila dolgo na poti od drevesničarja k vam, jo pred sajenjem namočite za nekaj ur v vodi, še bolje pa v gosto ilovo blato. Naj sadimo vrtnico jeseni ali spomladi, obakrat jo je treba takoj obsuti z zemljo, da spomladi bolje odžene. Čeprav je rez listov, jo vendar po sajenju še večkrat zalijemo, če je sušno.

Zdaj so vrtnice tik pred zimo. Vse krajši in hladnejši dan že pričinja umirjati rast. Vrtnica sicer lahko zdrži slane v listu, v cvetu pa ne, zato si zadnje letoš-

To obrezovanje pred zimo rastlinam ne bo škodilo. Visoko debelne vrtnice pa moramo pritegniti k tlom, jih tu pritrditi in že obrezano, torej zmanjšano krono obsuti z zemljo. Če na nasuto zemljo vržemo veje iglavcev, praprota, steljo, bo zaščita še večja. Kdor more narezati kvadrate ruše, važe, naj še te položi na obsuto zemljo. Tako bo zmanjšal pritisk mraza v globino, pa tudi koki ne bodo mogle zbrskati obsute zemlje. Vzpenjave vrtnice so sicer trdnjše, vendar vsaj mlajše primerke odvežemo od opore in vržemo po tleh, še prej pa jim izrežemo že iztrošene trte, pustimo, pa vse mlade.

Če vzpenjavo vrtnico sadimo, jo moramo prvo leto obrezati na tri oči. Tudi vse cepe vrtnic za-

varujemo pred mrazom. Moramo jih ali obsuti s prstjo ali oviti v močan papir. Če visokih vrtnic ni mogoče položiti k tlom, ker so že prestare ali ker pod njimi ni gredice, ampak opločena pot ali dvorišče, moramo te vrtnice zavarovati stoje. Najprej jim izredčimo in skrajšamo krono, nato pa vmesni medvejni prostor zapolnimo s slamo ali lesno volno, ne pa s papirjem ali mahom, ker sta premokra. Tako vzmljene vrtnice so dosti lepše, če ves o-mot pokrijemo še s smrečjem in ga dobro privežemo h krošnji. Nikakor pa tako zavarovane vrtnice ne smejo stati brez kola ali pri preniknem, trhljem kolu. Vsak večji sneg bi utegnil tako vrtnico zlomiti ali v stiku med šipkom in žlahtnim delom ali pa kje v debilu. Zlomljenim rastlinam pa ni mogoče več pomagati. Tudi gnojenje vrtnic jeseni je kaj koristno. Gnoj vkopljemo ali ga čez vso zimo držimo raztrošenega in ga zakopljemo šele spomladi.

J. Kregar

Novice iz zbornice Brestove tehniške šole v Cerknici

5. septembra se je začel pouk na tenniskih šolah. 5. septembra zato, ker matična šola v Ljubljani se ni prešla na petdnevni delovni teden in so tako tudi naši dijaki zaposleni s poukom še vseh šest popoldnevov. Nekoliko daljši tedenski odmori se obetajo — za zdaj še neuradno — v priložnem šolskem letu.

Teden dni pred začetkom pouka je 12 dijakov opravljalo popravne izpite — 10 je bilo uspešnih. Dva sta obtičala v prejšnjem — 1. letniku.

Tako je v naših oddelkih letos naslednje število dijakov:

- III. letnik 20,
- II. letnik 23,
- I. letnik 39.

Velika večina naših dijakov bo v tem šolskem letu prejela Brestovo štipendijo: iz 1. letnika 18, iz 2. letnika 21, iz 3. letnika pa 18 dijakov. Glede na lanske sklepe CDS, da višina štipendij spremlja gibanje osebnih dohodkov, je za šolsko leto 1970/71 Svet za kadre sprejel novo lestvico štipendij, s katero je štipendija povprečno za 50 din večja v primerjavi z lanskim letom.

Višina štipendij za šolsko leto 1970/71 bodo torej:

tehniški šoli, s tem pa zanj odobruje tudi sredstva.

Predavatelji na naših oddelkih (letos jih je že za kar veliko zbornico — skupaj brez učiteljev praktičnega pouka jih je 22) predstavljajo že dokaj močno strokovno pedagoško skupino, od katere zanesljivo lahko pričakujemo pomembne rezultate, ki se morajo odraziti v bogatem splošnem in strokovnem znanju naših dijakov. To pa je seveda odvisno od njihove pripravljenosti, sprejemljivosti in delavnosti.

Tehniška šola pri Brestu je tako že prerasla v popolno srednjo šolo in v njej sme Brest zanesljivo gledati dober del svoje perspektive.

J. Praprotnik

ŽIVŽAV NA MIVKI

18. septembra opoldne je traktor SGP Gradišče stresel v pravokotno betonsko korito dva kubična metra mivke. Kaj kmalu se je v ta peskovnik naselila mladež iz Brestovih blokov in ostala tam kar do noči. Ze prvega dne je priskakljalo 24 otrok, ki so takoj pokazali, da jim mivka ugaja in da jo znajo rabiti. Tudi naslednjega dne jih je bilo vse polno. To je vesela in nepotvorjena družina, ki se razvedri, kadar dela, ki dela dve uri palačo z nešteto stebriči in ji ni žal, če se odloči, da umotvor v trenutku podre, saj ga takoj prične graditi v drugačni izvedbi.

Okrog te mivke bo še lesena obloga na betonu, da igralci ne bodo sedeli na mrzlem. Pa še ena klopica pride v trato, za spremljevalce in nadzornice. To bo kmalu. Poleg tega peskovnika je že gotov še eden šesterokotne ob-

FOTOKRONIKA

Gneča na parkirišču - rešil jo bo novi dohod na območje TP Cerknica

Ob cerkniški glavni cesti

Gradnja tretjega stanovanjskega stolpiča v Vidmu

Brestove nove razsežnosti

nje cvete utegnemo ohraniti, če čez popke potegnemo polivinilne vrečke ali pa popke še pred slano porežemo.

Vrtnice, ki niso bile bolne, ki niso čez leto trpele žeje in lakote, bodo kar dobro prestale zimske tegobe. Za močnejši mraz pa so občutljive. Zato jih bomo zastri, ravna se po mrazu, vendar na konec novembra ne smejo čakati, saj jim bo pozeba smrt, nabežlost pa večna zdravstvena prizadetost. Ni ga zanesljivejšega varuha vrtnic, kot je zemlja. Vse nizke vrtnice bomo zato obsuli z okolno zemljo. Če te ni dovolj, to pa je tam, kjer so vrtnice prego-sto sajene, jo bomo navozili k vrtnicam od drugod. To ni le v prid zimske zaščite, ampak je tudi del dragocenega kolobarjenja.

uspeh	letnik srednje šole				letnik visoke šole			
	1	2	3	4	I.	II.	III.	IV.
zadosten	200	240	280	320	360	400	440	480
dober	240	280	320	360	400	440	480	520
prav dober	280	320	360	400	440	480	520	560
odličen	320	360	400	440	480	520	560	600

Po posebnem dogovoru o strokovno-vzgojnem sodelovanju med Tehniško šolo in Brestom, ki je bil sklenjen in podpisan junija letos, je tudi Republiška izobraževalna skupnost dala pristanek k ustanovitvi novega oddelka v

like, ki pa bo dostopen šele prihodnje leto maja, ko bo trava že močna. Otroci sami čistijo plošče okoli peskovnika in se med seboj opozarjajo, če kdo skače po travi. Toda to bo prihodnje leto že mogoče, ko bo travinja utrjeno.

SPORED KINA CERKNICA

S 1. oktobrom se pričnejo večerne predstave ob 19.30.

1. oktobra ob 19.30: francoski film **MALE VRLINE, VELIKI GREHI**; napeta kriminalka v barvah.

3. oktobra ob 19.30: ameriško-jugoslovanski film **PRISEGA ZVEŠTJE ZENE**; vesela komedija z ljubezenskimi zapleti.

4. oktobra ob 16. in 19.30: ameriški film **KRAKATAO — VZHODNO OD JAVE**; pustolovski film z obilico dramatičnosti. V glavnih vlogah Maximilian Schell, Diana Baker.

5. oktobra ob 19.30: amer. film **DOLGOTRAJNI DVOBOJ**; film o spopadu dveh idej na tleh eksotičnega Egipta. Igrata Yul Brinner in Trevor Howard.

8. oktobra ob 19.30: italijanski film **GANGSTERJI V MILANU**; ne zamudite te kriminalke.

10. oktobra ob 19.30 in 11. oktobra ob 16: ameriški film **NI ROZNATO ZA AGENTA OSS 117**; zgodba o popularnem tajnem agentu.

11. oktobra ob 19.30: italijanski film **NUNA IZ MONZE**; pretresljiva resnica o samostanskem življenju. V vlogi nune nastopa Anna Heywood.

12. oktobra ob 19.30: danski film **ODKRITJE LJUBEZNI**; nad vse zanimiva zgodba, ki pripoveduje o prvih mladostniških stikih s spolnostjo.

15. oktobra ob 19.30: nemški film **ZAKONSKI STIRIKOTNIK**; film, ki govori o mejah pristojnosti v zakonu. V glavni vlogi Peter van Eyck.

17. oktobra ob 19.30: **DVOJNIK V SKRIPCIH**; zopet se bomo od srca nasmejali Jerryju Luisu in njegovim domisljam.

18. oktobra ob 19.30: ameriški film **ŽENSKA Z DNA MORJA** zopet popularni agent Tony Rome, ki ga igra Frank Sinatra.

19. oktobra ob 19.30: ameriški film **POLJUBI ZA MORILCA**; napeta kriminalka po romanu Edgara Wallacea.

22. oktobra ob 19.30: ameriški film **STRELI Z NEBOTIČNIKA**; nekdo je obsojen na smrt. Zakaj in kako, boste videli v filmu.

24. oktobra ob 19.30: ameriški film **ROPARI NA PLAŽI**; kriminalka, polna humorja in nepričakovanih zapletov.

25. oktobra ob 16 in 19.30: francoski film **BENJAMIN**; zgodba o sedemnajstletniku, ki ne po svoji volji odkriva ljubezenski svet. Igrajo znani igralci francoskega filma.

26. oktobra ob 19.30: italijanski film **VOJNA CARJA TRAJANA**; zelo napet akcijski film.

29. oktobra ob 19.30: francoski film **HO**; napet avanturistični film, kjer igra vlogo kriminalca popularni J. P. Belmondo.

31. oktobra ob 19.30: ameriški film **SMRT V OČEH**; znamenito delo grozljivega filma. Film za gledalce z močnimi živci.

VEČ POMOČI TELESNI VZGOJI

Težko je pisati o stanju telesne vzgoje, kajti za tako oceno se niso udeleženi merila. Najprej se bom omejil na stanje telesne vzgoje v osnovnih šolah. Ne moremo se primerjati s šolami, ki delajo v normalnih delovnih pogojih. V naši občini je pet osnovnih šol. Od teh imajo le tri telovadnice, oziroma so te dvorane tudi last TVD Partizan. So skromno opremljene in služijo tudi v druge namene, tako da pouk telesne vzgoje pogosto prekinjajo. Le poleg dveh šol je asfritno igrišče, atletskih objektov ni. Ne smemo pozabiti tudi na pet podružničnih šol, na katerih je telesna vzgoja prepuščena učiteljem, pogosto pa celo na sploh ni.

Na vsji stopnji poučujejo telesno vzgojo učitelji z večletno prakso. Strokovne izobrazbe še nimajo. Prav oni so edini, ki si prizadevajo izboljšati stanje telesne vzgoje. Toda dokler ne bo namenskih sredstev za gradnjo športnih objektov, za šolo v naravi, za organizacijo smučarskih tečajev, bo trud telesno-vzgojnih delavcev zaman. Pouk na višji stopnji poteka normalno, prilagojen pa je prej omenjenim pogojem. Nekoliko slabše stanje je v nižjih razredih. Nekateri razredni učitelji se premalo posvetijo pouku telesne vzgoje. Učenci iz nižjih razredov ne prinesejo zadovoljivega znanja in športnih navad.

Osnovne telesne spretnosti in ljubezen do športa pridobivajo otroci le pri pouku telesne vzgoje in sodelovanju v šolskih športnih društvih; telesno-vzgojnih organizacij v občini ni, ali pa so le na papirju. Nujno je, da se finančno podkrepijo šolska športna društva. Kajti delo ŠSD se šteje pod B-program šole, za to pa ni namenskih sredstev.

V ŠSD je vključeno okrog 200 učencev, ki aktivno gojijo naslednje športne panoge: košarko, nogomet, atletiko, streljanje, smučanje. Največ zanimanja je za košarko. Letos bo že tretjič občin-

ska pionirska košarkarska liga za moške in ženske. O tem pa javnost ni seznanjena, razen otrok in učiteljev telesne vzgoje stvar ne zanima. Koliko športnih želja se preneha ob izstopu otroka iz šole, to vemo samo mi, ki delamo z otroki. Ob izstopu iz šole se večji del mladine zaposli v tovarni, prepuščena je sama sebi. Občasna sindikalna prvenstva in tekmovanja so tipično kampanjskega značaja, ki morda bolj škodujejo kot koristijo. Organizatorji se ne zavedajo, da je za tekmovanje potrebna priprava. Skoda je talentov, ki počasi izgubljajo voljo do športa. Možnost za športno delovanje imajo mladinci le v Cerknici in na Rakeku, kjer sta košarkarski in nogometni klub, kar pa je premalo glede na število mladine. V Cerknici je tudi kegljaški klub, katerega pot je začrtal pokojni Leo Grom.

V zadnjem času je zaživelo smučanje. ŠSD organizirajo smučarske tečaje doma, med zimskimi počitnicami. Občutno je pomanjkanje smučarskih vaditeljev, treba je urediti smučišča in namestiti prenosne žičnice. Sicer bo tudi ta vrst športa stagnirala. V takih pogojih bomo le zivotarili in čakali, da nas bo prehitel čas — dohitel nas je že.

Kljub skromnim pogojem pa dosegamo tudi zavidljive uspehe. Atleti ŠSD Osnovne šole Cerknica dostojno zastopajo svojo šolo na atletskih stezah po Sloveniji, pa tudi Jugoslaviji, samo po zaslugi in dobri volji učitelja telesne vzgoje.

Košarkarji osnovne šole Stari trg so že dvakrat sodelovali na medobčinskem prvenstvu za pionirski festival košarke. Bili so trd oreh najboljšim, čeprav doma vadijo le na nenormalnem igrišču. Njihove prošnje niso uslišane. Torej volje do dela je veliko, treba je le povezave in finančne pomoči, pa bodo tudi uspehi.

J. Kocjančič

Cerknški nogometaši pri treningu v Kolenu

Nogometni klub V CERKNICI

18. septembra je bil občni zbor NK Cerknica, na katerem so bili tudi predstavniki Krajevne skupnosti Cerknica in Komunalno-stanovanjskega podjetja. Ostali vabljeni družbeno-politični delavci in predstavniki gospodarskih organizacij se vabilu niso odzvali, verjetno z mislijo, da je v Cerknici šport že na zavidljivi ravni. Temu seveda ni tako, saj se mladina po delu pravzaprav nima kje razvedriti. Na občnem zboru so si bili vsi edini, da je treba klub, ki že dela in tekmuje v prvem razredu ljubljanske podzveze, še vnaprej omogočiti delovanje in ga moralno, pa tudi materialno spodbujati.

Klub deluje že eno leto, toda s tem občnim zborom je postal polnomočna organizacija. Njegov sprejeti statut, kar zahteva od vseh članov in vodstva moralno odgovornost. Običajno je bilo tako, da je podobne organizacije vodil en sam član in ko je ta popustil, je vse razpadlo. Naš dogovor in sklep občnega zbora je, da so za delo kluba odgovorni vsi, od predsednika, gardoberja, nadzorne odbora, gospodarja, do ostalih podpornih članov. S tako razdelitvijo dela v upravnem odboru so funkcije jasne in ne preveč obsežne.

Mnogi v Cerknici si želijo, da bi NK Cerknica deloval in vzgajal mladino v dobre športnike. Pred ligaškim tekmovanjem so predstavniki Nogometne zveze Slovenije pregledali pogoje za tekmovanje v Cerknici in s stanjem niso bili zadovoljni. Igrišče je slabo — slabše kot travnik, brez garderob, da ne govorimo o umivalnicah. Takoj smo šli v akcijo in sadovi so že tu. Tovarna pohištva Cerknica in Gradišče Cerknica sta omogočila zgraditev garderob, sklenili smo dogovor, da bi Komunalno-stanovanjsko podjetje oskrbelo vodo in elektriko, podjetje Škocjan boiler, Gozdno gospodarstvo naj bi s svojo mehanizacijo (greder) izravnalo igrišče, Kmetijska zadruga posejala travo, člani kluba pa uredili okolico. Kot je videti, je volje dovolj. Delovne organizacije, pri katerih smo iskali pomoč, so pripravljene gmotno pomagati in upamo, da bo tako tudi v prihodnje. Tudi gledalci so zadovoljni, saj smo doslej zmagali na vseh tekmah, ki so bile v Cerknici. Verjetno ne bomo zmagali vedno, saj smo novinci. Upam, da gledalci in vsi tisti, ki nas morajo podpreti, ne bodo pomagali samo na račun zmage. Denar ne sme biti vprašanje, saj tudi ne more

biti. Naš letni proračun bo neke od 2 do 3 milijone starih dinarjev, brez stroškov za večje ureditve igrišča. To za Cerknico ne more biti preveč. Sklade, v katere se stekajo namenska sredstva pri Občinski skupščini, sindikatu in gospodarskih organizacijah, je treba združiti in razdeliti tistim organizacijam ter klubom, ki aktivno delujejo in tekmujejo v tekmovalnih razredih. Le taka pomoč bo dala ostalim voljo za resno in kvalitetno delo.

I. Kranjc

ZADNJA VEST

V zaključnem tekmovanju industrijskih gasilskih enot, ki je bilo 27. IX. 1970 v Trbovljah, so naši gasilci med devetindesetimi ekipami iz vseh vrst gospodarstva Slovenije zasedli 10. mesto. Uspeh lahko ponazori že podatek, da so bili letošnji zmagovalci med gasilci lesne industrije STOL iz Kamnika šele na šestnajstem, tekmovalci MEBLA pa na 24. mestu. Za dosežen uspeh so naši gasilci prejeli zlato tekmovalno značko.

Na tekmovanju so zmagali gasilci Papirnice Količevo.

Premajhni prostori

Nenehna rast proizvodnje ter proizvodnih kapacitet zahtevata tudi vzporedno večanje proizvodnih prostorov. Tej potrebi smo do neke mere že zadostili, popolnoma pa smo zanemarili prostore pomožnih služb, predvsem vzorčne ter modelne delavnice.

Delovni prostor vzorčne ter modelne delavnice se že vrsto let ni povečal. V tem času pa je močno narasla proizvodnja vzorčnih izdelkov, pa tudi število šablon in modelov. Od takrat treh zaposlenih delavcev v obeh delavnicah se je sedanje število povečalo na sedem, poleg tega pa je obilicija, ki je samo tiha želja zaposlenih, ne smemo niti misliti. Ročna delavnica se ob montiranju različnih fotelejev ter troškov od vzorčnih delavcev ter izdelanih stiskalnic modelnih delavcev spremeni v labirint elementov z nemogočim delom oziroma manjšo storilnostjo. Ves prostor je namreč zapolnjen še s štirimi delovnimi mizami ter omarami za orodje in rezila.

Prostore bi bilo treba pozimi tudi ogrevati s parnim gretjem, saj ima sedaj gretje z manjšo pečjo le prvi prostor, drugi prostor strojev pa je mrzel in sploh ni primeren za proizvodnjo.

Vzorčno delavnico je treba iz sedanjih prostorov čimprej preseliti v Cerknico, saj bi sedanji prostor ustrezal le potrebam modelne delavnice.

Urediti bi morali ventilacijo vsaj iz treh ključnih strojev ter napeljati ogrevanje. Vse te pomanjkljivosti samo zmanjšujejo storilnost delavcev.

F. Strukelj

Burja okrog polzkušne ojezeritve Cerknškega jezera se še ni polegla. Posnetek prikazuje »betonsko rano« na jugozahodu jezerskega prostora.